

KURJER WARSZAWSKI

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 9-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-tej rano do 1-ej w południe.

Cena ogłoszeń:
Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.
Nekrologia: za jeden wiersz 15 kop.
Zwyczajne i małe ogłoszenia w numerach porannych, z wyjątkiem niedzielnych i świątecznych, zamieszczane nie odpłatnie.
Ogłoszenia do Kurjera przyjmuje także Biuro Ogłoszeń mana i Frenclera, ulica Senatorska nr 18.

Cena Kurjera:
W Warszawie: podana jest w nagłówku numeru wieczornego.
Na prowincji i w Cesarstwie: opłata za przesyłkę i koszt ekspedycji: rocznie rs. 3, półrocznie rs. 1 kop. 50, kwartalnie kop. 75, miesięcznie kop. 25.
 Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie Kurjera przyjmowaną być nie może.
Numer pojedynczy wieczorny kop. 5, poranny w dniu powszednim k. 3 w niedziele i święta k. 5.
Dzis: Boreana Opata i Dyonizego. Piątek. Franciszka Wyza. Sobota: Płacydy Panny. Niedziela: Wincentego Kadłubka.

Wschód księżyca o godzinie 8 minut 43 w.
 Zachód 11 33 r.
 Wysokość wody na rzecze Wiśle pod Warszawą stóp 1 cali 6.

Wschód słońca o godzinie 6 minut 15.
 Zachód 5 19
 Długość dnia godzin 11 minut 5.
 Ubyło 5 32.

Poniedziałek: Edwarda Króla.
 Wtorek: Kaliksta Mecz.
 Środa: Jadwigi i Teresy R.
 Czwartek: Florentyna Bisk.

Numer niniejszy wyszedł z druku o godzinie 6-ej rano.

KALENDARZ

Widowiska: Teatr wielki: „Straszny dwór”; Teatr rozmaitości „Księżna Jerzowa” (wznawiona — występ pani Hofmanowej); Teatr nowy (przy ulicy Królewskiej): „Nerwowi” i „Aby handel szedł”. (Godzina 7 i pół wieczorem.)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

Obowiązująca z dniem 13-ym z. m. nowa ustawa procedury sądów wojennych, wprowadza pewne ważne zmiany, w liczbie których jedną z wybitniejszych jest ograniczenie prawa wyboru obrońców. Rolę tę w ogóle spełniać mogą adwokaci przysięgli, kandydaci do posad sądowo-wojennych, oficerowie, wykształceni w akademii wojskowo-prawnej, wreszcie nawet zwyczajni oficerowie lub osoby cywilne, wybrane w tym celu przez pod sądowego i odpowiadające ogólnym warunkom, prawem przepisany. Co się tyczy obron z urzędu, to obowiązek ten można było powierzać osobom trzech pierwszych kategorii. Otóż obecnie wolność wyboru obrońcy ulega znacznemu ograniczeniu. Mianowicie, w sprawach o przestępstwa, przewidziane w art. 96—196 XXII księgi Zh. Post. Woj., t. j. w ogóle przestępstwa i wykroczenia przeciwko przepisom subordynacji i poszanowania zwierzchności, pod sądni mają obecnie prawo powierzać swoją obronę wyłącznie tylko obrońcom, posiadającym stopień oficerski, uczestnictwo zaś adwokatów przysięgłych w sprawach tego rodzaju jest bezwarunkowo wykluczone.

Now. wr. donosi, iż synod przynajmniej sumę 4,674,202 rs. na utrzymanie w r. p. szkół duchownych prawosławnych wyższych, średnich i niższych oraz sumę 1,507,000 rs. na biblioteki i szpitale przy szkołach tych istniejące.

Świat dowiaduje się, iż w jesieni r. b. ma być zwołany w Wilnie zjazd biskupów prawosławnych celem rozstrąszenia spraw, dotyczących wyznania prawosławnego w guberniach północno-zachodnich.

Według obliczeń ministerjum skarbu, podatki opłacane przez majątki nieruchome w Królestwie Polskiem, mają dać w r. b. dochodu 8,348,576 rs.

Mianowicie: podatki gruntowe, główny i dodatkowy, dworski, z osad i włościański (3 1/2—94,6 kop. z m.), 4,899,704 rs. 41 kop.; podymne, podatek dodatkowy miejski, podatek z zabudowań mieszkalnych dworskich, zakładów przemysłowo-handlowych, osad i zagrod włościańskich (1—13 rs. z budowli) 3,326,209 rs. 64 kop.; kontyngens liwerunkowy miejski 13,176 rs. 38 kop.; podatek lanowy 304 rs., wreszcie kary egzekucyjne 109,182 rs. W ogóle w r. b. skarb spodziewa się dochodu o 18,000 rs. większego w porównaniu z dochodem r. b.

Warsz. dniew. donosi, iż według obliczeń głównego Towarzystwa kolei rosyjskich, transport lnu na kolei warszawsko-petersburskiej wynosi rocznie 1,980,583 pudów, w tranzytowej zaś komunikacji i innych linii 1,170,912 pudów. Tak znakomite zwiększenie przewozu lnu przypisać należy zmianom taryfowym, ustaleniu komunikacji bezpośrednio z kolejami Belgii, Francji i Austrii, oraz uchwałom konferencji w przedmiocie stosunków transportowych między kolejami rosyjsko-austro-węgierskimi. Dzięki im znakomita część przewozu lnu do Czech i Tryjestu kieruje się obecnie na Warszawę.

W dniu jutrzejszym pociągiem nadzwyczajnym kolei nadwiślańskiej wyjeżdża komisja pod przewodnictwem dyrektora p. Gnoińskiego, celem dokonania szczegółowego przeglądu wzmiankowanej linii.

W dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie członków kasy zjednoczenia urzędników drogi żelaznej warszawsko-terespolskiej.

Roboty kanalizacyjno-wodociągowe, pomimo jesiennej pory, prowadzą się energiczniej niż w roku zeszłym. Oprócz dalszych robót na stacji filtrów budowa głównego kolektora, okrążającego miasto, od pola marynackiego, przez ulicę Przyokopową, obecnie prowadzi się w sześciu punktach, tj. od wykończonej części kanału, przy rogatce powązkowskiej, przy ulicy Kaczej, przy rogatce wolskiej, przy ulicach Grzybowskiej, Srebrnej i za plantem kolei wiedeńskiej przy rogatce jerozolimskiej, co razem połączone, stanowić będzie większą część głównego kolektora. Prowadzenie tych robót w wień miejscach natrafi na wielkie przeszkody, z przyczyny bardzo błotnistej gruntu, to też prawie wszędzie w ruchu są pompy, a nawet w okolicach ulicy Niskiej i Kaczej, wbijane są maszynami pale dla zabezpieczenia budującego się kanału. Roboty, o których

mowa, prowadzone będą dopóki nie nastąpią większe mrozy.

Wykłady w szkole felecerskiej z dniem 4-ym b. m. rozpoczęte zostały.

Z teatru.

Na wczorajszym, drugim przedstawieniu „Barkaroli” Gawalewicza, dokonano pewnych skróceń, które wyszły bardzo na korzyść sztuki.

Przyspieszyły one tok akcji i usunęły pewne zbyt szorstkie sprzeczności pomiędzy nastrojem dialogu, a naturą dramatycznej sytuacji.

Z Towarzystwa muzycznego.

Wczorajszy zwykły wieczór w Towarzystwie muzycznym, dzięki poważnemu współdziałaniu Stanisława Barcewicza, zmienił się w koncert formalny.

Doskonale skrzypek grał trzykrotnie, już jednak samo wykonanie koncertu Mendelsohna starczyłoby za całą ucztę!

W bogatym repertuarze artysty jestto niezawodnie brylant najczystszej blasku, — wszystkie przymioty znakomitej gry Barcewicza występują tutaj w całej pełni.

Dorzucona nad program pieśń z „Meistersängerów” podniosła jeszcze bardziej zapal, z jakim kwapiącego się już ku obecnym artystę przyjmowano.

Pieśniami Pallonięgo i Troszla, wykonanemi głosem świeżym, pełnym i dźwięcznym w dobrej wyrównanej szkole, usposobił dla siebie p. Jeromin najkorzystniej całe auditorjum.

Sympatycznego basso cantante odbiera podobno Warszawie opera lwowska.

P. Michał Hertz (reżyser wieczoru) po dwakroć siadał do fortepianu — w charakterze kompozytora trzech miłych drobniaków, potrafił sobie zjednać żywe oklaski.

Deklamował p. Reinstein.

Jeszcze album.

Wzmiankowane przez nas album Warszawy nkaże się na widok publiczny w przyszłym tygodniu.

Album zawiera dwanaście widoków najbardziej zajmujących gmachów i miejscowości miasta.

Zatamowanie komunikacji.

Przed kilkoma miesiącami wydanem zostało rozporządzenie ograniczające ruch wozów ciężarowych po przyncypalnych ulicach, rozporządzenie to okazało się jednak niepraktycznym i zaraz nazajutrz zostało cofnięte.

GRZEŚ.
 HISTORIA MAŁŻEŃSKA
 opowiedział
WOŁODY SKIBA
 (Dalszy ciąg.)
 Gdyby był Grześ zamiast romansów ówczesnych czytywał dzisiejsze, byłby o tej kobiecie wcale inne czynił przypuszczenia. Wiedziałby o tem w jakich celach zawierane bywają takie przymuszone małżeństwa i jak haniebną rolę odgrywają kobiety, które w ten sposób pierwszego lepszego zgadzają się przyjmować za męża.
 Za owych jednak czasów, w których się to działo, cała literatura, tak pilnie otwierająca oczy czytelników na najciemniejsze strony życia i stosunków ludzkich, nie istniała jeszcze zupełnie. W czytelnim miasteczku nie było ani jednego romansu, którego bohaterkami i bohaterami byłyby obywatelki świata zwanego „półświatkiem”, i w którym pewne smutne stosunki byłyby przedstawione z całym dzisiejszym realizmem. Zagrzebany na wsi, daleko od wielkomięjskiego zepsucia, Grześ, który już skończył lat dwadzieścia, nie miał jeszcze najdalszego pojęcia o rzeczach, o których dzisiaj bez zarumienienia się rozprawiają jawnie piętnasto i szesnastoletni chłopcy,

i jeżeli sam zgadzał się uledeć woli, której, jak sądził, winien był posłuszeństwo, sądził, że i „ona” także w podobnym musiała zostawać położeniu...

Dlatego to jej postać, od chwili gdy się zgodził stanąć z nią przed ołtarzem, przedstawiała mu się w niczem nieskażonej bielej, dlatego w niej widział... „piękną księżniczkę.”

VIII.

Przez pięć ostatnich dni swego kawalerskiego żywota Grześ zostawał ciągle jakby w gorączce.

Nie dręczyła go wcale zastrzeżona przez pana Tadeusza tajemnica. Nie miał się przed kim zwierzać w Żółtej, i w ogóle do zwierzeń nie był skłonny, może dlatego, że wznosił się nieco usposobieniem nad poziom umysłowy nie tylko mieszkańców wioski ale nawet służby dworskiej, i ilekroć posuwał się do zwierzeń, bywał mylnie zrozumiany i wyszydany, co go do zamknięcia w sobie uczuć i myśli przyzwyczaiło.

Był w gorączce, bo go paliła ciekawość, której nie zgola, nawet w małej części, przez ten czas nie zaspokoilo.

Zaraz nazajutrz wezwano go do domu.

Poszedł z bijącym sercem, pewny, że się przed nim jakiś rąbek tajemnicy odchyli.

Zawiódł się jednak bardzo.

Zaprowadzono go nie do dziedzica, lecz do kamerdynera, z którym rozmówić się nie umiał.

Herr Franz popatrzył na niego przez chwilę, po-

tem wydobyl z kieszeni długą na kółko zwiniętą taśmę i zaczął wymierzać jego postać, jakby był wykwalifikowanym krawcem, a każdy wymiar zapisywał na kawałku papieru, wymieniając cyfrę po niemiecku.

Było to branie miary na strój weselny.

Grześ interesował się zawsze bardzo swoją tualeta, więc i w tej chwili, chociaż krój ubrania mniej niż zwykle mógł go obchodzić, chciał wtrącić jakąś uwagę.

Herr Franz wysłuchał, skinął głową i odpowiedział:

— *Schon gut, Herr Pekarschewsky, schon gut!*

Z twarzy jego widocznym było, że nie a nie nie rozumiał, a Grześ przekonał się, iż w tej historii małżeńskiej nawet o kroju fraka nie było mu danem decydować.

Gniewało go to i niecierpliwiło, ale cóż mógł na to poradzić?..

Tak w gorączkowym oczekiwaniu przepędził jeszcze dwa dni następne.

Nadeszła niedziela. Grześ wybierał się do kościoła, gdy go wezwano do dziedzica.

Młodemu chłopcu znów zabiło serce... Wszakże to była wigilia jego ślubu, a on nie jeszcze nie dowiedział się więcej prócz tego co mu powiedziano w pierwszej chwili.

Wiedział co prawda we dworze jakieś przygotowania, jakby do hucznej zabawy, ale prócz tego nic więcej, a to mu nie wystarczało wcale.

Obecnie zapadły widać pod tym względem nowe postanowienia, gdyż z różnych stron otrzymujemy zażalenia, iż w dniu wczorajszym ruch wozów ciężarowych był tamowany, co pociągnęło za sobą stratę czasu i sił roboczych, dotkliwą dla różnych przedsiębiorców.

Być może, iż zamieszanie powstało jedynie ztąd iż właściciele wozów ciężarowych nie zostali zawiadomieni o nowych przepisach zawiadomieni, nie wątpimy bowiem, że po jednokrotnej próbie nowe przepisy wydane zostały z uwzględnieniem potrzeb ruchu handlowego i przemysłowego, który pod względem ekonomicznym ważniejszym i żywotniejszym jest dla miasta niż ruch dorożek i powozów.

Dlatego pożądanym byłoby ogłoszenie w których mianowicie godzinach i których wozom ciężarowym jeździć nie wolno.

W starej sprawie.

Na przestrzeni od placu Zamkowego do instytutu głuchoniemych spotykamy sześć zegarów wystawionych dla wygody publicznej.

Wszystkie te czasomierze wprowadzają w błąd, ponieważ — jak to oświadczyliśmy — różnią się pomiędzy sobą po 5 do 12-tu minut.

Niepoprawne...

Zwłoka.

Urzędnicy pocztowi w krytycznym znajdują się obecnie położeniu, gdyż dotychczas nie otrzymali za ubiegłe 6 miesięcy funduszu na mieszkanie, który już zatwierdzony został w Petersburgu, a jeszcze nie jest wyasygnowany.

Przy szczupłych pensjach jakże pobierają, jest to rzecz bardzo ważna i nie cierpiąca zwłoki, wielu też z nich w nadziei otrzymania jednorazowej sumy za czas ubiegłych kilku miesięcy, musiało pozaciagać długi, ażeby zapłacić komorne.

Zajęcie się przeto jaknajszybzym wyasygnowaniem zatwierdzonego już funduszu byłoby bardzo na czasie.

Chińska instytucja na Pradze.

Najbardziej międzynarodowymi zakładami są w mieście naszym pralnie.

Mamy pralnie francuskie, angielskie, tureckie, paryskie, londyńskie, słowem noszące przydomki wszystkich krajów i wszystkich większych stolic europejskich.

Praga jednakże postanowiła zaćmić Warszawę, powstała tam bowiem pralnia... chińska.

Teraz już chyba kolej na pralnię kalmucką lub hotentocką.

Oryginalny transport.

W dniu wczorajszym jeden z fryzjerów tutejszych odebrał ze stacji kolei terespolskiej sporą pakę oryginalnego towaru.

Były to włosy kobiece w postaci warkoczów różnej długości i barwy.

Włosy te przysłał jeden z agentów fryzjerskich zamieszkały w Brześciu, który wysłał swoich subagentów w różne strony za kupnem od dziewcząt, a szczególnie młodych mężatek włosów, naturalnie za niską cenę.

Transport, który wczoraj fryzjer odebrał przedstawia dla niego wartość 700 rs.

Stał przed dzieżcem, pewny że już teraz, na dwadzieścia cztery godzin przed aktem, który go miał związać na całe życie, usłyszy coś takiego co choć chwilowo da mu jakiś faktyczny materiał do myślenia i rozważania, co chociaż w drobnej cząsteczce zapełni tę olbrzymią próżnię w jakiej blakaly jego domysły.

Tymczasem dzieżcie nie myślał ani jednego słówka rzucić na pastwę jego dręczącej ciekawości i gorączkowemu niepokojowi.

— Al Grześ! — rzekł spostrzegłszy go wchodzącego, — jak to dobrze żeś był na miejscu. Mam ci powierzyć misję bardzo dyskretną... bardzo dyskretną... Nikim się w tem wyreczyć nie mogę tylko toba...

— Będę się starał usprawiedliwić zaufanie jasnie pana, — odpowiedział Grześ, w przekonaniu, iż ta misja rzuci jakieś światło na tajemniczą przyszłość, mającą się dlań zacząć od jutra.

— Weźmiesz ten list, mój Grzesiu, dosiądziesz konia, pojedziesz do Krakowa, oddasz podług adresu i przywieziesz mi odpowiedź ustną albo piśmienną, ale bez zwłoki, natychmiast.

To mówiąc dzieżcie dał mu zapieczętowaną kopertę z adresem jakiegoś pana, stojącego w hotelu pod Sobieskim.

Jak na rewelację, której się spodziewał, było to dla naszego bohatera zamało.

Otworzył usta i ośmielił się zapytać, nie mogąc w pomieszczeniu dobrać jasno myśli tłómaczących wyrazów.

— Jasnie panie... chciałbym... Dzisiaj kiedy już wilja...

— Jasnie pan nie dał mu skończyć.

Wiosłarki.

Zbliżająca się chłodna pora nie odstrasza nadobnych wiosłarek od oddawania się z zapalem sportowi wodnemu.

Korzystając z ostatnich uśmiechów pogody panie te używają przejażdżek po Wiśle obywając się zupełnie bez pomocy płci... mniej nadobnej.

Emancypacja więc zupełna na wodzie... tylko gdy łódź osiadzie na mieliźnie, o co mówiąc nawiasem przy wielkim stanie wody nie trudno! okazuje się potrzebną pomoc męska.

Oryginalny zakład.

Przed kilkoma dniami wieczorem w pewnym zakładzie piwnym grono Niemców rozmawiało wiele o ostatnich uroczystościach skierniewickich, a pomiędzy innymi o swoim „księciu żelaznym” Bismarku.

Jeden z biesiadników miał obfity zapas anegdot dotyczących ks. kanclerza, których opowiadania towarzysze z ciekawością i zadowoleniem słuchali.

Pomiędzy innymi opowiadał o tem, iż Bismark nadzwyczaj lubi piwo, którego wychyla codziennie po kilkanaście kufli.

Ktoś temu twierdzeniu zaprzeczył, dowodząc, że ma najpewniejsze relacje od jednego z berlińczyków, iż ks. Bismark pije dużo wina reńskiego a piwa wcale nie lubi.

Z tego powstała pomiędzy dwoma *landsmanami* żywa sprzeczka, każdy bowiem obstawał przy swoim twierdzeniu.

Spór ten w rezultacie doprowadził do zakładu o 100 rs., z przeznaczeniem tej kwoty na ucztę dla wszystkich zebranych i przytomnych przy zakładzie...

Lecz jakżeż rozstrzygnąć, kto przegrał?

Po długich naradach i licznych propozycjach postanowiono spisać rodzaj protokołu zakładu i odnieść się listownie o stanowczą decyzję do najbardziej kompetentnego sędziego, to jest do... księcia Bismarka.

Ciekawa rzecz co książę kanclerz odpowie i w ogóle czy odpowie?

Szesnastoletni morderca.

Trzy miesiące temu na Starem Mieście sprawił wiele wrzawy i popłochu wypadek zamordowania niejakiej Zerkowiczowej, żony felerera.

Morderca, jak się pokazało, był szesnastoletni uczeń męża zabitej, Lubelski.

Właściwy powód zbrodni dotąd niewyjaśniony, pomimo, iż dochodzenie pierwiastkowe całkiem ukończone zostało i zapadła decyzja izby oskarżenia, oddająca nieletniego mordercę pod sąd.

Akta sprawy znajdują się już w I-ym wydziale karnym sądu Okręgowego.

Smutny wypadek.

W dniu onegdajszym w mieszkaniu państwa S. na placu Trzech Krzyży, miało się odbyć hućne wesele z okazji zaślubin ich siostrzenicy.

Dla godnego przyjęcia gości od kilku dni robiono porządki w mieszkaniu, a między innymi pani S. sprawiła nowe do drzwi portjery.

Czynnością zawieszania portjery sama się zajęła, i w tym celu weszła na stół a następnie na krzeselko.

— Domyślał się co chcesz powiedzieć, — rzekł przerywając, — ale to później... później... Na wszystko będzie pora, teraz nie czas jeszcze...

Grześ mimowolnie rzucił okiem w tę stronę pokoju, gdzie podczas poprzedniej rozmowy stał Franz, jakby się obawiał usłyszeć potwierdzenia, że nie czas jeszcze.

Franza jednak tym razem nie było.

— A więc nie trać ani chwili... — kończył pan Przycieński — nadzwyczaj mi na tym liście zależy, dla tego tobie go powierzam.

Dowód zaufania pańskiego trzeba było przyjąć jako łaskę, i bez zwlekania spełnić rozkaz.

Grześ pobiegł do stajni, dał mu dobrego konia i pojechał.

W drodze pocieszał się nadzieją, że w mieście coś mu powie. Wszakże pan kazał przywieźć odpowiedź ustną albo piśmienną, jeśli więc będzie ustna to może wiele rzeczy odsłonić.

W hotelu pod Sobieskim zastał adresata i wręczył mu pismo dzieżca.

Adresatem był jakiś pan, młodszy cokolwiek od dzieżca, który chociaż to było już blisko południa wstawał dopiero z łóżka, po wesoło widać spędzonej nocy.

Złamał on pieczętkę, przeczytał list, uśmiechnął się i rzekł do naszego bohatera.

— Dobrze... proszę odpowiedzieć, że dobrze.

— Pan Przycieński polecił mi przywieźć odpowiedź ustną lub piśmienną, — rzekł Grześ w nadziei, że jakiś większy rezultat misji swojej zdobędzie.

— Odpisywać nie będę, — odparł pan z hotelu,

Wspinając się na palcach, pań S straciła równowagę i spadła z krzeselka omijając stół na podłogę. Upadek był fatalny, albowiem uderzyła głową o kant stołu i złamała lewą nogę.

Rana jest groźną — czaszka bowiem została naruszona...

Naturalnie, iż projekt zabawy został zaniechany, a chociaż ślub młodej pary odbył się wieczorem — wszyscy goście prosto z kościoła rozjechali się do domu.

Zbrodnia.

W dniu wczorajszym na Marjensztadzie pod arem 17-ym została spełniona zbrodnia.

Ofiarą jest Piotr Trąbczyński utrzymujący garkuchnię, a poszlakowana o morderstwo męża żona Katarzyna Trąbczyńska została aresztowana.

Przebieg wypadku jest następujący. Trąbczyński niedawno poślubieni prowadzili życie niezgodne.

Nocy wczorajszej Trąbczyński zbił żonę i ta uciekała z domu do znajomych.

Rano przyszła do mieszkania i domownicy słyszeli gwałtowną kłótnię między małżonkami w ostatnim pokoju.

Po chwili wybiegła blada i pomieszana Trąbczyńska, wzywając pomocy, gdyż mężowi jej „coś” się przytrafiło.

Przybyła policja i zastała Trąbczyńskiego nurzącego się we krwi własnej z nożem tkwiącym głęboko w brzuchu.

Był on już nieprzytomny i po odwiezieniu do szpitala Dziesiątka Jezus niebawem zmarł.

Przy pierwszym badaniu Trąbczyńska nie chciała dać żadnej odpowiedzi.

Szalony zakład.

W dniu wczorajszym, w jednej z fabryk na Solcu, Antoni M. i Jan F., miejscowi wyrobownicy, zrobili pomiędzy sobą zakład, kto z nich podniesie bryłę ołowiu, ważącą przeszło 15 pudów.

M. objawiając ciężar poprzestał na próżnych usiłowaniach, utrzymując, iż dotrzymanie zakładu przechodzi jego siły...

F. nie dał jednak za wygraną i szarpnąwszy bryłę padł bez zmysłów...

Po ocuceniu, odwieziono go do domu, dokąd przybył lekarz i zdecydował, iż życiu robotnika, skutkiem nadwężenia kości pachowej, zagraża poważne niebezpieczeństwo.

Zajście.

W dniu wczorajszym, w podwórzu jednego z domów na Nowolekach, Izrael B. i Szymon W. pobili się w sposób tak zapalczywy, że B. został ciężko zraniony kamieniem w głowę, a przeciwnik jego ma wybite oko.

Co najciekawsze, że pierwszy z nich jest właścicielem posesji, a drugi zaś posiadaczem składu hurtowego.

Powodem krwawego zajścia było nieporozumienie co do nieporządków w lokalu przez W. zajmowanym.

Poparzenie.

W piekarni na Nowej Pradze wyciągnięto z pieca pełen kosz popiołu jeszcze gorącego.

Kilkoletni synek piekarza Hersz D., przewrócił na siebie ów kosz i popiół obsypał małego.

Biedne dziecko poniosło ciężkie poparzenia na twarzy i rękach.

Wypadki.

Na Grzybowie przy wnoszeniu do sklepu beczki z cukrem, upadł jeden z robotników Paweł O. i uległ złamaniu kości pachowej.

Na Pięknem Michał D. spadł z wozu i złamał nogę oraz zranił się w głowę.

— a co do ustnej, to proszę odpowiedzieć, że dobrze. Już to panu Przycieńskiemu wystarczy.

Zabrał Grześ tę odpowiedź lakoniczną i nie zabawiając ani chwili w mieście, puścił się w powrotną drogę do Żółtej.

Wyraz „dobrze” nie był źródłem, z któregoby dlań trysnąć mogła jakaś prawda, jakaś informacja, jakaś wskazówka.

— To szczególna, — mówił do siebie, jadąc tegim klusem do Żółtej, — dlaczego koniecznie ja byłem potrzebny do odwiezienia tego listu i przywiezienia takiej odpowiedzi. Przecież każdy sługa dworski mógłby zrobić to samo.

Widział po drodze ludzi poubieranych świątecznie, przypomniało mu się, że to niedziela.

— I w kościele przez to nie byłem! — pomyślał zaczynając w duchu odmawiać jakąś modlitwę.

Modlić się jednak nie mógł. Nasuwały mu się ciągle myśli nie pozwalające skupić ducha i nie zmodlitwą nie mające wspólnego.

— I w kościele nie byłem, — powtórzył w myśli, — a może to dlatego pan mnie wysłał, żebym nie był w kościele... Wszakże to ślubu bez zapowiedzi nie dają, dziś musiałaby być moja zapowiedź... byłbym się dowiedział z kim mnie żenią... Widać tego nie chciano...

Zły, że został wyprowadzony w pole, zaczął myśleć jakby na to poradzić.

— Cóż u licha? — rozmawiał z sobą, — w wigilję ślubu mam przecież prawo wiedzieć z kim się żenię. Jeżeli była zapowiedź, to ją wszyscy chyba słyszeli zapytam kogokolwiek...

(Dalszy ciąg nastąpi.)

— Restauracja świątyni.
Kościół parafialny w Starej Rawie wzniesiony został za panowania Zygmunta Augusta.
Zniszczony zębem czasu dom boży odnowiono kosztownym wspólnym pobożnych parafian.
Wielu z zamożniejszych gospodarzy oraz dziedzic Nowego Dworu poczynili na rzecz odnawiającej się świątyni znaczniejsze ofiary i zakupili obrazy i inne aparaty kościelne.
Hojność naszego ludu na rzecz kościoła jest zawsze uwagi godną...

— Z pola.
Z wszystkich stron kraju dochodzą nas bolesne skargi na stan siewów.
Brak deszczów spowodował, iż ziarno, rzucone w ziemię, spróchniało, lub też padło pastwą myszy polnych.

W płockim i sandomierskim pszenica jest nieplenna, tak, iż rezultat przewidywany skończył się na obfitości słomy.
Dodawszy brak zupełny kupców, mieć będziemy pojęcie o smutnym położeniu naszych rolników...

— Gorączka spekulacyjna.
Poducenci i handlarze artykułów spożywczych, sprzedawanych na rynkach z bliskości plantów kolei dąbrowskiej, prawie w dwójnasób podnieśli ceny swoich towarów.

W ruchu spekulacyjnym wzięli też żywy udział ziemianie miejscowi.
Szacunek posiadłości ziemskich doszedł w okolicach wspomnianych do nadzwyczaj wysokich cen, wcale nieodpowiednich stagnacji obecnej w handlu zbożowym.

Nawet właściciele domów w miastach większych, połączonych ze sobą nową siecią kolejową, podwyższyli komorne lokatorom...
Oby się przypadkiem nie przerachowali w kalkulacjach spekulacyjnych, i oby ich nie spotkał ten sam los, jakiego doczekali się niektórzy nieogledni właściciele warszawscy.

— Na szkołę!
Trzy szkoły elementarne w Koninie, dwie katolickie i jedna ewangelicka, mieszczą się w jednym domu, który z powodu swojej ciasnoty nie odpowiada wymaganiom sanitarno-wychowawczym.

Do szkółek tych uczęszcza ogółem 284 dzieci, z których znaczna część, dla braku miejsca, musi słuchać wykładów stojąc.

Zapobiegając tej niewygodzie, ludność Konina stara się o rozszerzenie domu szkolnego i w tym celu wyjednywa pozwolenie na użycie części kapitału miejskiego, jaki w sumie 24,000 rs. pozostaje na lokacji w Banku polskim.

Sprawa w istocie nie cierpiąca zwłoki!
— Wioślarze płoccy.
Z Plocka donoszą nam co następuje:
„Grono płockich lubowników wioślarstwa zakończyło ładną uroczystością na Wiśle swój sezon letni. Wszystkie łodzie do wioślarzy należące, a pomiędzy temi kajak „Mazur”, dar Towarzystwa warszawskiego, wspaniale przystrojone kolorowymi latarniami i pochodniami, o ciemnym już zmroku odbyły korowód na Wiśle.

Następnie na kępie piaszczystej zalegającej środek rzeki zapalono ognie sztuczne i rozmaitego rodzaju fajerwerki, wybornie zaś dobrane chóry męskie śpiewały podczas całego widowiska.

Grono wioślarzy płockich, nie stanowiąc dotąd go stowarzyszenia, złożyło w tych dniach do rąk p. gubernatora płockiego projekt ustawy z prośbą o wyjednanie jej zatwierdzenia.

Ustawa wioślarska płocka, napisana została na wzór warszawskiej bez żadnej zmiany.”

— Na Niemnie.
Korespondent nasz pisze co następuje:
„Woda na Niemnie z dniem każdym coraz silniej opada, pomimo, iż w niektórych okolicach gubernji Kowieńskiej w ostatnich czasach spadły obfite deszcze.

Tak niski poziom wody staje na przeszkodzie żegludze, która o tej porze roku zazwyczaj wielce się ożywia.
Do małego ruchu na Niemnie przyczynia się też niezwykły zastój w handlu zbożowym.

Popytu na zboże, pomimo niskich cen, nie ma wcale.
— Na czym się to wszystko skończy?
Korespondent nasz z Nowej Aleksandrji (Puław) pisze co następuje:
„Wracając powtórnie do katastrofy z włóścianinem nazwiskiem Władysław Wrótniak, powtarzamy słowa osoby dobrze poinformowanej o powodach, jakie wywołały w nieszczęśliwym człowieku straszliwą chorobę obłądną umysłową.

Ojciec donata czując się bliskim śmierci, przywołał go do swojego łóża.

Pomijając innymi naukami moralnymi, zachęcał go do oszczędności, na drodze której dojść można w krótkim przeciągu czasu do znacznej zamożności, wskazując zaś stojący pod łóżem kufer, rzekł doń umierający ojciec:

— W kufrze tym znajduje się w pojedynczych monetach srebrnych suma 60-iu rs., zebrałem je przez ciąg mojego życia, nie naruszaj ich, chociażby nawet w największej był biedzie, owszem staraj się najusilniej powiększać tę sumę.

Wolę umierającego starca syn przyrzekł święcie uszanować.

Wkrótce potem w czasie poboru wojskowego znany za zdatnego do pełnienia służby, spędził kilka lat w jednej z gubernji Cesarstwa.

Powróciwszy przed dwoma miesiącami do zagrody rodzicielskiej, wziął w posiadanie odziedziczoną ojcowiznę i zajął się pracą około roli.

Razu pewnego potrzebując sumy kilkunastu rubli, otworzył skrzynkę i lekceważąc wolę zgasłego ojca, wyjął z niej 15 rs.

Od tego czasu wyrzuty sumienia dręczyły go bezustannie, nie dając mu dniem i nocą spokoju, aż wreszcie wywołały fatalną chorobę.

Ztąd też zapewne pochodzi baśń włóścianek zabobonnych, iż w pozostawionych przez starego W. pieniądzech siedział djabeł, który przeszedł następnie w syna...”

— Potworna zbrodnia.

Korespondent nasz pisze co następuje:
„Pomiędzy Janowem a Krasnikami leży wielki majątek ziemski Lute.

Właściciel Ferenzewicz dobra te rozkolonizował, pozostawiając sobie jeden folwark Michałów, w którym zamieszkał wraz z żoną.

Nocy wczorajszej, z niedzieli na poniedziałek, na dwór michałowski napadła banda opryszków.

Dostawszy się do pokoju sypialnego przez okno, jeden ze złoczyńców, uzbrojony nożem, stanął nad łóżkiem Ferenzewicza.

Starzec 80-letni, czerstwy jeszcze i barczysty, przebudzony stukiem, chwycił tak nieszczęśliwie za nóż zbrodniarza, iż ostrze jego odcięło mu trzy palce...

Opryszek nóż wyrwał i ugodził nim w brzuch starca tak silnie, iż jelita zupełnie wyszły na wierzch.

Tymczasem reszta lotrów narzuciła na panią F. poduszki.

Staruszka z przerażenia omdlała i temu zawdzięcza tylko swoje życie, gdyż złoczyńcy wzięli ją za umarłą i pastwić się nad nią przestali.

Rozbiwszy biurko, zabrali znaczną sumę pieniędzy, kosztowności i zegarek nieboszczyka.

Grozę tej strasznej sceny powiększa ta okoliczność, iż w dzień wypadku, przed wieczorem przyjechał odwiedzić sędziwych rodziców, rodzony ich syn, obywatel, trzymający w ordynacji znaczne dobra dzierżawy.

Lotrzy jednak tak cicho się sprawiali, iż p. F. śpiąc o parę pokoi, nie nie słyszał i nad ranem dopiero dowiedział się o nieszczęściu.

Potworna zbrodnia całą okolicę pokryła żalobą, gdyż F. uważany był za wzorowego gospodarza, dobrego obywatela i zanego sąsiada”.

— Pożary.

Wieś Zamch w gminie Babicach, w biłgorajskim powiecie nawiedził ogień.

Pożar wszczął się z niewiadomej przyczyny w nocy i zniszczył zabudowania gospodarskie 4-ch gospodarzy i 2-ch zagrodników, wraz z pasiekami, w których zgorzało około 400 pni pszczół.

Biedni ludzie pozostali na zimę bez chleba i paszy dla inwentarza.

Straty wynoszą do 5,000 rs.

W osadzie znowu Tarnogrodzie, w nocy z dnia 8-go b. m. wybuchnął ogień w zabudowaniach mieszczanki Bańachowej.

Splonęły stodoła i szpichlerz.

W ogniu znalazł też śmierć żebrak Lembryk, stale w szpichlerzu sypiający.

Staruszek zapomniawszy zgasić lampki naftowej i spowodował pogorzel.

Zwłoki jego znaleziono w zgłiszczach całkiem spalone.

— Pożar.

Wczoraj, o godzinie 12-jej w południe, we wsi Kaweczynie za Grochowem wybuchł groźny pożar.

Ogień wszczął się w stogach siana przyległych do zabudowań gospodarskich, z niewiadomej przyczyny, prawdopodobnie od papierosa.

Cała wieś była zagrożona i byłaby padła pastwą płamieni, gdyby nie energiczna pomoc p. Ziobickiego, administratora miejscowej cegielni, który pospieszył na ratunek z ludźmi i narzędziami i zdołał ogień ograniczyć.

Włóścianie z bierną obojętnością przypatrywali się pogorzeli, żadnych narzędzi ratunkowych we wsi nie było.

Straty ponieśli trzej gospodarze; jednemu z nich, Maciołkowi, spalił się dom, drugi Turski stracił zabudowania gospo-

darstwie, kosa i 7 stogów siana, trzeci wreszcie. Włóścianki najgorzej dotknięty, zgorzał mu bowiem dom z wszystkimi bydykami i 8 stogów siana.

Z sali sądowej.

O cukierki i ciastka.

Dom pod nr 6-ym przy ulicy Królewskiej, który przylega do ogrodu Saskiego, i w którym mieści się znana powszechnie cukiernia, posiada przywilej ceny i wyjątkowy...

Oto nieruchomości tej od dawien dawna, bojeszcze od r. 1817-go służy wyłączne prawo sprzedaży wyrobów cukierniczych na całym obszarze „letniego salonu” Warszawy.

Z tego powodu p. Janowski, obejmując bufet w teatrze Letnim zaraz po jego założeniu, wydzierżawił jednocześnie na dłuższy przeciąg czasu i uprzywilejowaną cukiernię, ażeby mógł bez przeszkody bufet w teatrze utrzymywać.

W r. 1879-ym, przed expiracją terminu dzierżawy cukierni, prawo utrzymywania bufetu teatralnego stało się przedmiotem ponownej licytacji. Wówczas pan J. utrzymawszy się nadal przy bufecie teatralnym, dzierżawę cukierni w ogrodzie Saskim odstąpił właścicielowi firmy Lourse et Comp., p. Zambonimu, który mocą specjalnej umowy rzekł się przywileju, służącego rzeczonyj cukierni i zobowiązał się względem pana J., iż tenże przez cały czas swojej dzierżawy bufetu w teatrze Letnim, z jego strony żadnych w tym względzie trudności i pretensyj nie napotka. Z biegiem czasu, gdy wyekspirował pierwotny kontrakt dzierżawy cukierni, zawarty jeszcze przez pana J. i przez tegoż odstąpionemu panu Z., ten ostatni nabył bezpośrednio od właściciela prawo dalszej dzierżawy, przyczem czynsz dzierżawny został podwyższony. Okoliczność ta stała się źródłem ciekawego procesu, z którym wystąpili przeciwko panu J. pp. Strasburgerowie, jako właściciele domu, żądając zwinięcia bufetu w teatrze Letnim, z powodu, iż istnienie tego słodyczodajnego zakładu narusza warunkowane hipoteką przywileje ich nieruchomości.

Pozwany zasłaniał się umową, którą zawarł był z dotychczasowym dzierżawcą cukierni, zwracając przytem uwagę, że w ogóle tylko ten ostatni mógłby korzystać z omawianego przywileju i rościć z tego tytułu pretensje, gdyby nie to, że względem pana J. rzekł się wszelkich w tej mierze pretensyj nazawsze.

Przypozwany do sprawy w charakterze osoby trzeciej p. Zamboni oświadczył, iż zobowiązania swoje względem pana J. uważa za skończone z chwilą expiracji pierwotnego kontraktu dzierżawy i w konkluzji połączył się z żądaniem powoda głównego.

Proces powyższy toczył się w IV-ym wydziale cywilnym sądu okręgowego, gdzie żądania stron popierali wymownie adwokaci przysięgli J. Brzeziński (ze strony p. Zamboniego), Tatarkiewicz (pełnomocnik pp. Strasburgerów) i Peplowski (obrońca p. Janowskiego).

Deliberacje sędziów nad wyrokiem trwały niezmiernie długo.

W końcu w tych dniach sąd ogłosił sentencję wyroku, mocą którego żądania powodów w całości oddalone zostały, i na rzecz pana J. zasądzono koszty sądowe.

Fr. N.

NEKROLOGJA.

* Nadmieniamy się, że nabożeństwo żałobne za duszę p. Zygmunta Szmideckiego, odbędzie się jutro o godzinie 10-jej zrana.

TELEGRAMY

„KURJERA WARSZAWSKIEGO”

Wiedeń 8-go października.

W końcu bieżącego tygodnia przybędzie tu w powrocie z Gleichenbergu król Milan serbski i zabawi pięć dni w Wiedniu, pozem uda się wprost do Belgradu.

Wiedeń 8-go października.

Przybył tu król serbski. Sturdza mianowany został posłem rumuńskim przy dworze austriackim. W Orsowie odkryto sprzyścieżenie na życie króla Milana. Spiskowców odstawiono do Budapesztu.

Wiedeń 8-go października (godz. 11-ta wiecz.

Wydział krajowy polecił zamknąć dwuklasową szkołę ezeską; stowarzyszenie „Komensky” założyło od tego postanowienia rekurs.

Berlin 8-go października.

Wbrew powatpiewaniom *National Ztg.* jest wiadomość podana przez *Vossische Ztg.* iż Hiszpanja odstąpiła Niemcom stację węglową na wyspie Fernan-

